

# ZESZYT ĆWICZEŃ

.....

ĆWICZENIA I MATERIAŁY DLA UCZESTNIKÓW SPOTKAŃ  
NA TEMAT OPISYWANIA KWALIFIKACJI RYNKOWYCH



# Ćwiczenia i materiały dla uczestników spotkań na temat opisywania kwalifikacji rynkowych

**Ćwiczenia i materiały opracował zespół w składzie:**

Piotr Bordzoł  
Emilia Danowska-Florczyk  
Krystyna Jezuita  
dr Radosław Kaczan  
Agata Poczmańska  
dr Piotr Rycielski  
Wojciech Stęchły  
Maciej Tauber  
dr Gabriela Ziewiec-Skokowska

**Konsultacje:**

dr Stanisław Sławiński

**Korekta:**

Emilia Danowska-Florczyk  
Magdalena Kochańska

Instytut Badań Edukacyjnych  
ul. Górczewska 8  
01-180 Warszawa  
tel. (22) 241 71 00; [www.ibe.edu.pl](http://www.ibe.edu.pl)

© Copyright by: Instytut Badań Edukacyjnych, Warszawa 2017

Publikacja współfinansowana przez Unię Europejską ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach projektu *Wspieranie realizacji I etapu wdrażania Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji na poziomie administracji centralnej oraz instytucji nadających kwalifikacje i zapewniających jakość nadawania kwalifikacji.*

Egzemplarz bezpłatny

## Szanowni Państwo!

Przekazujemy w Państwa ręce zbiór ćwiczeń i materiałów wypracowanych przez Zespół Instytutu Badań Edukacyjnych oraz materiały pomocnicze do opisywania kwalifikacji rynkowych. Mamy nadzieję, że ta publikacja ułatwi Państwu zredagowanie opisu kwalifikacji rynkowej zgodnej z wymaganiami ustawy o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji.

Autorzy



## Spis treści

<b>Ćwiczenie 1.</b> Wskazywanie poziomu Polskiej Ramy Kwalifikacji .....	7
<b>Ćwiczenie 2.</b> Progresja w Polskiej Ramie Kwalifikacji .....	9
<b>Ćwiczenie 3.</b> Formułowanie efektów uczenia się .....	11
<b>Ćwiczenie 4.</b> Syntetyczna charakterystyka efektów uczenia się a poziom PRK .....	13
<b>Ćwiczenie 5.</b> Efekty uczenia się a poziom PRK .....	15
<b>Ćwiczenie 6.</b> Stosowanie czasowników operacyjnych .....	17
<b>Ćwiczenie 7.</b> Redagowanie syntetycznej charakterystyki efektów uczenia się .....	19
<b>Ćwiczenie 8.</b> Dobieranie kryteriów weryfikacji do umiejętności .....	21
<b>Materiały dodatkowe</b> .....	23
Wyciąg z ustawy o ZSK .....	25
Lista przykładowych czasowników operacyjnych .....	26
Opisywanie kwalifikacji rynkowej – formularz .....	27



## Wskazywanie poziomu Polskiej Ramy Kwalifikacji

Proszę wskazać poziom PRK, który danemu składnikowi opisu poziomu odpowiada najlepiej.

Lp.	Składniki opisów poziomów	Poziom PRK
1.	Zna i rozumie elementarne uwarunkowania prowadzonej działalności	1 2 3 4 5 6 7 8
2.	Potrafi wykonywać bardzo proste zadania według szczegółowych wskazówek w typowych warunkach	1 2 3 4 5 6 7 8
3.	Jest gotów do autonomicznego działania i współdziałania w zorganizowanych warunkach	1 2 3 4 5 6 7 8
4.	Potrafi przygotowywać i korygować stosownie do okoliczności plan wykonywania niezbyt złożonych zadań zawodowych	1 2 3 4 5 6 7 8
5.	Jest gotów do działania i współdziałania pod bezpośrednim nadzorem w zorganizowanych warunkach	1 2 3 4 5 6 7 8
6.	Potrafi wykonywać zadania oraz formułować i rozwiązywać problemy, z wykorzystaniem nowej wiedzy, także z innych dziedzin	1 2 3 4 5 6 7 8
7.	Potrafi prowadzić instruktaż i szkolenie w zakresie wykonywanych zadań zawodowych	1 2 3 4 5 6 7 8
8.	Zna i rozumie światowy dorobek naukowy i twórczy oraz wynikające z niego implikacje dla praktyki	1 2 3 4 5 6 7 8
9.	Potrafi przygotowywać plan działań dotyczący zadań zawodowych, własnych i kierowanego zespołu, z uwzględnieniem zmiennych, dających się przewidzieć warunków oraz korygować plan stosownie do okoliczności	1 2 3 4 5 6 7 8
10.	Potrafi wykonywać proste zadania według ogólnej instrukcji, najczęściej w typowych warunkach	1 2 3 4 5 6 7 8





## Progresja w Polskiej Ramie Kwalifikacji

Proszę ocenić stopień trudności scharakteryzowanych zadań w skali od 1 do 8.

### 1) Zapisy pochodzące z charakterystyk uniwersalnych PRK

Potrafi wykonywać niezbyt proste zadania według ogólnej instrukcji w częściowo zmiennych warunkach	
Potrafi wykonywać proste zadania według ogólnej instrukcji, najczęściej w typowych warunkach	
Potrafi wykonywać bardzo proste zadania według szczegółowych wskazówek w typowych warunkach	
Potrafi dokonywać analizy i twórczej syntezy dorobku naukowego i twórczego w celu identyfikowania i rozwiązywania problemów badawczych oraz związanych z działalnością innowacyjną i twórczą; tworzyć nowe elementy tego dorobku	
Potrafi wykonywać niezbyt złożone zadania w części bez instrukcji, często w zmiennych warunkach	
Potrafi innowacyjnie wykonywać zadania [...] w zmiennych i nie w pełni przewidywalnych warunkach	
Potrafi wykonywać zadania bez instrukcji w zmiennych, przewidywalnych warunkach	
Potrafi wykonywać zadania oraz formułować i rozwiązywać problemy, z wykorzystaniem nowej wiedzy, także z innych dziedzin	

### 2) Zapisy pochodzące z charakterystyk PRK II stopnia typowych dla kwalifikacji o charakterze zawodowym

Potrafi przygotowywać i korygować stosownie do okoliczności plan wykonywania niezbyt złożonych zadań zawodowych	
Potrafi planować proste działania zawodowe pod kierunkiem bardziej doświadczonej osoby i korygować plan stosownie do okoliczności	
Potrafi przygotowywać i korygować stosownie do okoliczności plan wykonywania umiarkowanie złożonych zadań zawodowych, własnych oraz kierowanego zespołu w typowych warunkach	
Potrafi przygotowywać plan działalności zawodowej z uwzględnieniem zmiennych, nie w pełni przewidywalnych warunków, oraz korygować plan stosownie do okoliczności	
Potrafi planować bardzo proste czynności zawodowe pod kierunkiem bardziej doświadczonej osoby	
Potrafi opracowywać strategię rozwoju w dziedzinie działalności zawodowej, projektować warunki prawne i organizacyjne sprzyjające rozwojowi dziedziny działalności zawodowej	
Potrafi przygotowywać plan działań dotyczący zadań zawodowych, własnych i kierowanego zespołu, z uwzględnieniem zmiennych, dających się przewidzieć warunków, oraz korygować plan stosownie do okoliczności	
Potrafi opracowywać plan strategiczny dla zespołu pracowniczego/organizacji w dziedzinie działalności zawodowej	



Formułowanie efektów uczenia się

Proszę wskazać, które z poniższych określeń mogą zostać uznane za efekty uczenia się. Proszę uzasadnić swoją odpowiedź.

Określenie	Czy określenie jest sformułowane w języku efektów uczenia się?	Uzasadnienie
Budowa maszyn	<input type="radio"/> TAK <input type="radio"/> NIE	
Podstawy projektowania instalacji sanitarnych	<input type="radio"/> TAK <input type="radio"/> NIE	
Potrafi obsłużyć klienta	<input type="radio"/> TAK <input type="radio"/> NIE	
Sprawdza stan techniczny sprzętu niezbędnego do przeprowadzenia zajęć oraz warunki higieniczne	<input type="radio"/> TAK <input type="radio"/> NIE	

Definiuje pojęcie „dane osobowe” zgodnie z przepisami aktualnej ustawy o ochronie danych osobowych	<input type="radio"/> TAK <input type="radio"/> NIE	
Ma ważne badania lekarskie	<input type="radio"/> TAK <input type="radio"/> NIE	

### Syntetyczna charakterystyka efektów uczenia się a poziom PRK

Proszę zaznaczyć fragment syntetycznej charakterystyki efektów uczenia się (A lub B), który lepiej odpowiada podanemu poziomowi.

Syntetyczna charakterystyka efektów uczenia się (fragmenty)	Poziom PRK
<p>A. Posiadacz kwalifikacji myje i przygotowuje nadwozie pojazdu do wykonania konserwacji zgodnie z otrzymanymi wskazówkami, przestrzega zasad doboru środków czyszczących i konserwujących [...].</p> <p>B. Posiadacz kwalifikacji myje i przygotowuje nadwozie pojazdu do wykonania konserwacji, biorąc pod uwagę charakterystykę nadwozia, określa zasady doboru środków czyszczących i konserwujących [...].</p>	2
<p>A. Posiadacz kwalifikacji rozpoznaje typowe uszkodzenia instalacji elektrycznych. [...] Wykonuje pomiary parametrów instalacji elektrycznych i interpretuje ich wyniki.</p> <p>B. Posiadacz kwalifikacji rozpoznaje uszkodzenia instalacji elektrycznych. [...] Ocenia dokonane pomiary parametrów instalacji elektrycznych i interpretację ich wyników.</p>	3
<p>A. Posiadacz kwalifikacji jest przygotowany do opracowywania scenariuszy oraz prowadzenia szkoleń z zakresu zarządzania nieruchomościami. Proponuje rozwiązania w zakresie zarządzania poszczególnymi typami nieruchomości oraz uzasadnia ich stosowanie, odwołując się do aktualnych przepisów prawa oraz do dobrych praktyk w tym zakresie.</p> <p>B. Posiadacz kwalifikacji jest przygotowany do prowadzenia szkoleń z zakresu zarządzania nieruchomościami na podstawie scenariusza. Wskazuje rozwiązania w zakresie zarządzania poszczególnymi typami nieruchomości oraz wyjaśnia ich działanie, odwołując się aktualnych przepisów prawa oraz do dobrych praktyk w tym zakresie.</p>	6



## Efekty uczenia się a poziom PRK

Proszę wskazać poziom PRK, który najlepiej odpowiada danemu efektowi uczenia się. Jeśli efekt uczenia się jest niejednoznaczny, proszę zaproponować inne, bardziej precyzyjne brzmienie.

Lp.	Efekty uczenia się	Poziom PRK
1.	Określa prawa i obowiązki pracownika oraz pracodawcy w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy ..... .....	1 2 3 4 5 6 7 8
2.	Sporządza mieszaniny preparatów do rozjaśniania i koloryzacji włosów zgodnie z instrukcją ..... .....	1 2 3 4 5 6 7 8
3.	Obsługuje klienta w miejscu sprzedaży ..... .....	1 2 3 4 5 6 7 8
4.	Podejmuje działania marketingowe w prowadzonej działalności gospodarczej ..... .....	1 2 3 4 5 6 7 8
5.	Rozróżnia środki do pielęgnacji roślin ..... .....	1 2 3 4 5 6 7 8
6.	Stosuje pojęcia z obszaru funkcjonowania gospodarki rynkowej ..... .....	1 2 3 4 5 6 7 8
7.	Omawia przeciwwskazania do wykonania określonych zabiegów pielęgnacyjnych twarzy, szyi i dekoltu ..... ..... .....	1 2 3 4 5 6 7 8







## Stosowanie czasowników operacyjnych

Proszę dobrać czasownik operacyjny z listy:

*klasyfikuje, nadzoruje, omawia, opracowuje, rozróżnia, uzasadnia, wymienia*

w taki sposób, by efekty uczenia się były możliwie jednoznaczne i najlepiej odpowiadające wskazanemu poziomowi PRK.

Lp.	Efekty uczenia się	Poziom PRK
1.	..... scenariusz zwiedzania dla określonej grupy turystów	3
2.	..... scenariusz zwiedzania dla określonej grupy turystów	5
3.	..... sposób organizacji stanowiska pracy	4
4.	..... materiały tapicerskie	2
5.	..... mikro- i makroekonomiczne skutki normalizacji w wybranej sferze działalności	6
6.	..... podstawowe czynniki determinujące skuteczność działań promocyjnych i reklamowych	2
7.	..... prowadzenie dokumentacji finansowej i odprowadzania danin publicznych	5





**Syntetyczna charakterystyka efektów uczenia się**

Osoba posiadająca kwalifikację *Obsługa klienta i sprzedawanie w punkcie sprzedaży* jest gotowa .....  
 związanych ze sprzedażą towarów i usług w bezpośrednim kontakcie z klientem  
 ..... Wykorzystując  
 techniki komunikacji, .....  
 klientów; ..... i finalizuje  
 transakcję sprzedażową. Podtrzymuje relacje z klientami w ramach obsługi  
 posprzedażowej.....dostępnych  
 w punkcie sprzedaży. ....  
 i materiały promocyjne. ....  
 oraz prowadzi dokumentację sprzedażową, .....  
 ..... techniczne.

Powierzone jej zadania wykonuje zgodnie z przepisami prawa oraz .....  
 ..... w zakresie gospodarowania towarami i finansami.

Jest przygotowana do pracy wymagającej bezpośrednich kontaktów z ludźmi,  
 w sytuacjach wymagających szybkiego podejmowania decyzji .....  
 .....

w miejscu sprzedaży | prezentuje ofertę |  
 w ramach obowiązujących procedur | identyfikuje potrzeby |  
 monitoruje ilość i jakość produktów | raportuje sprzedaż |  
 do wykonywania zadań | wykorzystując urządzenia |  
 eksponuje towary | wewnętrznymi uregulowaniami przedsiębiorstwa

Propozycja poziomu PRK: .....

**Dobieranie kryteriów weryfikacji do umiejętności**

Proszę wybrać dwie umiejętności wymagane dla kwalifikacji, którą będą Państwo opisywać, i zaproponować dla nich kryteria weryfikacji.

Proszę podać metodę walidacji najodpowiedniejszą do zastosowania w powyższych przykładach.

Proszę podać metodę walidacji, której nie można zastosować w powyższych przykładach.

Umiejętność	Kryteria weryfikacji	Najodpowiedniejsza metoda walidacji	Metoda walidacji, której nie można zastosować
<p><u>Przykład:</u></p> <p>Finalizuje proces druku 3D</p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ weryfikuje zakończenie pracy przez drukarkę 3D;</li> <li>▪ wyjmuje obiekt z komory roboczej drukarki 3D i usuwa struktury podpierające model oraz ewentualny nadmiarowy materiał modelowy z komory roboczej maszyny oraz ze ścian zewnętrznych wytworzonego obiektu;</li> <li>▪ czyści i zabezpiecza drukarkę 3D po zakończeniu pracy.</li> </ul>	Symulacja	Test wiedzy
<p>Umiejętność 1</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p>			
<p>Umiejętność 2</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p>			



# **Materiały dodatkowe**





## Wyciąg z ustawy z 22.12.2015 r. o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji (Dz.U. z 2016 r., poz. 64)

### Art. 15.1.

Wniosek, o którym mowa w art. 14 ust. 1, zawiera:

- 1) dane podmiotu, o którym mowa w art. 14 ust. 1 [...];
- 2) opis kwalifikacji rynkowej obejmujący:
  - a) nazwę kwalifikacji,
  - b) nazwę dokumentu potwierdzającego nadanie kwalifikacji, a także okres jego ważności i w razie potrzeby warunki przedłużenia ważności,
  - c) orientacyjny nakład pracy, określony w godzinach, potrzebny do uzyskania kwalifikacji,
  - d) krótką charakterystykę kwalifikacji, obejmującą informacje o działaniach lub zadaniach, które potrafi wykonywać osoba posiadająca tę kwalifikację,
  - e) uprawnienia związane z posiadaniem kwalifikacji,
  - f) informację na temat grup osób, które mogą być zainteresowane uzyskaniem kwalifikacji,
  - g) w razie potrzeby, warunki, jakie musi spełniać osoba przystępująca do walidacji, w szczególności wymagany poziom wykształcenia,
  - h) wymagania dotyczące walidacji i podmiotów przeprowadzających walidację,
  - i) zapotrzebowanie na kwalifikację, przedstawione w kontekście trendów na rynku pracy, rozwoju nowych technologii, potrzeb społecznych oraz strategii rozwoju kraju lub regionu,
  - j) typowe możliwości wykorzystania kwalifikacji,
  - k) odniesienie do kwalifikacji o zbliżonym charakterze oraz wskazanie kwalifikacji ujętych w Zintegrowanym Rejestrze Kwalifikacji zawierających wspólne zestawy efektów uczenia się;
- 3) efekty uczenia się wymagane dla danej kwalifikacji opisane zgodnie z **art. 9 ust. 1 pkt 1**;
- 4) propozycje dotyczące przypisania poziomu Polskiej Ramy Kwalifikacji do danej kwalifikacji i odniesienia do poziomu Sektorowych Ram Kwalifikacji, jeśli ustanowiono Sektorowe Ramy Kwalifikacji w danym sektorze lub branży;
- 5) informację o orientacyjnym koszcie uzyskania dokumentu potwierdzającego otrzymanie danej kwalifikacji;
- 6) kod dziedziny kształcenia [...];
- 7) kod Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD).

### Art. 9.1.

Poziomy Polskiej Ramy Kwalifikacji przypisuje się do kwalifikacji cząstkowych, jeżeli:

- 1) efekty uczenia się wymagane dla danej kwalifikacji zostały opisane w sposób zawierający:
  - a) syntetyczną charakterystykę efektów uczenia się,
  - b) wyodrębnione zestawy efektów uczenia się,
  - c) poszczególne efekty uczenia się w zestawach oraz kryteria weryfikacji osiągnięcia poszczególnych efektów uczenia się;
- 2) dokonano porównania efektów uczenia się wymaganych dla danej kwalifikacji z charakterystykami poziomów Polskiej Ramy Kwalifikacji pierwszego i drugiego stopnia.

## Lista przykładowych czasowników operacyjnych

<b>A</b>	adaptuje, adiustuje, administruje (np. danymi osobowymi), akceptuje, aktualizuje (np. menu), aranżuje, argumentuje, asystuje
<b>B</b>	bada, bierze udział, buduje
<b>C</b>	charakteryzuje, cytuje, czyta
<b>Ć</b>	ćwiczy
<b>D</b>	debatuje, decyduje, definiuje (np. potrzeby), demonstruje, dezynfekuje (np. ranę), diagnozuje, digitalizuje (np. dokumenty), dobiera (np. narzędzia, metodę), dokonuje analizy, dokonuje syntezy, dokumentuje, dopasowuje, doskonali, dostarcza, dostosowuje (np. plan działania), dowodzi, dyskutuje, dzieli
<b>E</b>	egzaminuje, eksploatuje, eksponuje (np. przedmioty zabytkowe zgodnie z ich kontekstem historycznym)
<b>F</b>	formuluje (np. pytania)
<b>G</b>	graweruje, gromadzi, grupuje
<b>H</b>	holuje
<b>I</b>	identyfikuje, ilustruje, imituje, informuje, inicjuje, inkasuje, instruuje, integruje, interpretuje, izoluje
<b>K</b>	kalkuluje, kategoryzuje, kieruje, klasyfikuje, kompletuje, komponuje, konstruuje, kontroluje, koordynuje, kopiuje, koryguje, korzysta (np. z programów komputerowych), kreuje (np. wizerunek marki), kreśli, kształtuje (np. postawy etyczne)
<b>L</b>	liczy, lokalizuje (np. usterki)
<b>Ł</b>	łata, łączy
<b>M</b>	mierzy, miesza, miksuje, mobilizuje, mocuje, modyfikuje, monitoruje, montuje
<b>N</b>	nadzoruje, naprawia, nastawia, naśladowuje, nazywa
<b>O</b>	objaśnia (np. uwarunkowania, zależności), oblicza, obrazuje, obsługuje, ocenia (np. jakość produktu, korzyści), oddziela, odkrywa, odpowiada, odróżnia, odtwarza, okazuje, omawia (np. mocne i słabe strony, etapy wykonania zadania), opisuje, opowiada, opracowuje, organizuje, osądza, oznacza, oznakowuje
<b>P</b>	parafrazuje, pisze, planuje, podejmuje (np. decyzję), podkreśla (np. cechy urody), podsumowuje, pokazuje, pomaga, poprawia, porównuje, porządkuje, posługuje się, powtarza, poziomuje, praktykuje, precyzuje (np. cele), produkuje, prognozuje, projektuje (np. narzędzie badawcze), proponuje, prowadzi (np. dokumentację), przechowuje, przeciwstawia, przedstawia, przegrupowuje, przekonuje, przekształca, przelicza, przenosi, przepisuje, przedstawia, przestrzega, przewiduje, przygotowuje, przynosi, przypisuje, przytacza (np. przykłady), przywołuje
<b>R</b>	raportuje, recenzuje, recytuje, redaguje, redukuje, reguluje, rekonstruuje, rekrutuje, relacjonuje, reorganizuje, reprodukuje, rozbiera na części, rozdziela, rozpoczyna, rozpoznaje, rozróżnia, rozstrzyga, rozszerza, rozwiązuje, rozwija, różnicuje, rysuje
<b>S</b>	selekcjonuje, sortuje, sporządza (np. plan, harmonogram pracy), sprawdza, sprzeciwia się, sortuje, startuje, stosuje, streszcza, stwierdza (np. poprawność wykonania zadania), syntetyzuje, szacuje, szereguje, szkicuje, szlifuje, szyje
<b>Ś</b>	śledzi (np. przebieg procesu)
<b>T</b>	tłumaczy (np. proste komunikaty z języka angielskiego), transportuje, tworzy (np. prezentację)
<b>U</b>	uczestniczy, udoskonala, udowadnia, udziela (np. informacji, porad, wskazówek), ujednolica, układa (np. towar), ułatwia, umiejscawia, umieszcza, unika, uogólnia, upraszcza, urozmaica, usprawiedliwia, ustala, ustanawia, ustawia, usuwa, utrzymuje, uzasadnia (np. wybór narzędzia), uznaje, uzupełnia (np. brakujące dokumenty), uzyskuje, użytkuje, używa
<b>W</b>	wartościuje, waży, wdraża, weryfikuje, wiąże, włącza (np. urządzenia w ustalonej kolejności), wnioskuje, wpływa, wprowadza, wskazuje, wspiera, wstawia, wybiera, wychwytuje, wyciąga, wygłasza, wyjaśnia, wykazuje, wykonuje, wykorzystuje, wykrawa (np. kształt z arkusza papieru), wykreśla, wykrywa, wylicza, wymienia, wypełnia, wyszukuje, wytycza, wyznacza (np. zadania)
<b>Z</b>	zamieszcza, zamyka, zapisuje, zapobiega, zarządza, zbiera, zestawia (np. materiały), zgłasza, zmienia, zmniejsza, zrywa, zwiększa

## Opisywanie kwalifikacji rynkowej – formularz

<b>Typ wniosku</b>
Wniosek o włączenie kwalifikacji do ZSK
<b>Nazwa kwalifikacji</b>
<i>Pole obowiązkowe (art. 15 ust. 1 pkt 2 lit. a). Pełna nazwa kwalifikacji, która ma być widoczna w ZRK i być umieszczana na dokumencie potwierdzającym jej uzyskanie.</i>
<i>Nazwa kwalifikacji (na ile to możliwe) powinna:</i>
<ul style="list-style-type: none"> <li>– jednoznacznie identyfikować kwalifikację,</li> <li>– różnić się od nazw innych kwalifikacji,</li> <li>– różnić się od nazwy zawodu, stanowiska pracy lub tytułu zawodowego, uprawnienia,</li> <li>– być możliwie krótka,</li> <li>– nie zawierać skrótów,</li> <li>– być oparta na rzeczowniku odczasownikowym, np. „gromadzenie”, „przechowywanie”, „szycie”.</li> </ul>
<b>Skrót nazwy</b>
<i>Pole nieobowiązkowe.</i>
<b>Rodzaj kwalifikacji</b>
<i>Wskazanie, czy kwalifikacja jest: kwalifikacją pełną, czy kwalifikacją cząstkową.</i>
<b>Proponowany poziom Polskiej Ramy Kwalifikacji</b>
<i>Pole obowiązkowe (art. 15 ust. 1 pkt 4). Proponowany poziom Polskiej Ramy Kwalifikacji.</i>

### **Krótką charakterystyka kwalifikacji oraz orientacyjny koszt uzyskania dokumentu potwierdzającego otrzymanie danej kwalifikacji**

*Pole obowiązkowe (art. 15 ust. 1 pkt 2 lit. d). Wybrane informacje o kwalifikacji skierowane do osób zainteresowanych uzyskaniem kwalifikacji oraz do pracodawców, które pozwolą im szybko ocenić, czy dana kwalifikacja jest właśnie tą, której poszukują.*

*Krótką charakterystyka może odpowiadać na pytanie: „Jakie działania lub zadania jest w stanie podejmować osoba posiadająca daną kwalifikację?”*

### **Orientacyjny nakład pracy potrzebny do uzyskania kwalifikacji [godz.]**

*Pole obowiązkowe (art. 15 ust. 1 pkt 2 lit. c). Przeciętna liczba godzin, które trzeba poświęcić na osiągnięcie efektów uczenia się wymaganych dla danej kwalifikacji oraz na ich walidację (1 godzina = 60 minut).*

*W pierwszej kolejności warto ustalić orientacyjny nakład pracy dla poszczególnych zestawów efektów uczenia się. Orientacyjny nakład pracy dla kwalifikacji odpowiada sumie nakładu pracy potrzebnego do uzyskania wyodrębnionych w niej zestawów efektów uczenia się.*

### **Grupy osób, które mogą być zainteresowane uzyskaniem kwalifikacji**

*Pole obowiązkowe (art. 15 ust. 1 pkt 2 lit. f). Informacja na temat grup osób, które mogą być szczególnie zainteresowane uzyskaniem danej kwalifikacji, np. osoby zarządzające nieruchomościami, specjaliści z zakresu telekomunikacji, kobiety powracające na rynek pracy.*

### **Wymagane kwalifikacje poprzedzające**

*Pole nieobowiązkowe. Kwalifikacje pełne i cząstkowe, które musi posiadać osoba ubiegająca się o kwalifikację, by przystąpić do procesu weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się wymaganych dla kwalifikacji.*

**W razie potrzeby warunki, jakie musi spełniać osoba przystępująca do walidacji**

*Pole obowiązkowe (art. 15 ust.1 pkt 2 lit. g). Określenie (w razie potrzeby) warunków, które musi spełniać osoba, aby przystąpić do walidacji i móc uzyskać kwalifikację (np. wymagany poziom wykształcenia).*

*Podczas określania tych warunków warto mieć na uwadze, że nie są one tożsame z warunkami zatrudnienia (np. ważnymi badaniami lekarskimi). Doświadczenie zawodowe powinno być wskazywane jako warunek jedynie w uzasadnionych przypadkach – kompetencje wynikające z praktyki zawodowej powinny być odzwierciedlone przede wszystkim w efektach uczenia się wymaganych dla kwalifikacji.*

*Wskazane warunki przystąpienia do walidacji powinny być możliwe do zweryfikowania.*

**Zapotrzebowanie na kwalifikację**

*Pole obowiązkowe (art. 15 ust.1 pkt 2 lit. i). Wykazanie, że kwalifikacja odpowiada na aktualne oraz przewidywane potrzeby społeczne i gospodarcze (regionalne, krajowe, europejskie).*

*Możliwe jest odwołanie się do opinii organizacji gospodarczych, trendów na rynku pracy, prognoz dotyczących rozwoju technologii, a także strategii rozwoju kraju lub regionu.*

**Odniesienie do kwalifikacji o zbliżonym charakterze oraz wskazanie kwalifikacji ujętych w ZRK zawierających wspólne zestawy efektów uczenia się**

*Pole obowiązkowe (art. 15 ust. 1 pkt 2 lit. k). Wyjaśnienie, czym kwalifikacja różni się od wybranych kwalifikacji o zbliżonym charakterze. Punktem odniesienia powinny być kwalifikacje funkcjonujące w ZSK. Ponadto wskazanie kwalifikacji wpisanych do ZRK, które zawierają co najmniej jeden taki sam zestaw efektów.*

**Typowe możliwości wykorzystania kwalifikacji**

*Pole obowiązkowe (art. 15 ust. 1 pkt 2 lit. j). Omówienie perspektyw zatrudnienia i dalszego uczenia się, najistotniejszych z punktu widzenia rozwoju osobistego i zawodowego osób zainteresowanych uzyskaniem kwalifikacji.*

*Możliwe jest wskazanie przykładowych stanowisk pracy, na które będzie mogła aplikować osoba posiadająca daną kwalifikację.*

**Wymagania dotyczące walidacji i podmiotów przeprowadzających walidację**

*Pole obowiązkowe (art. 15 ust. 1 pkt 2 lit. h). Określenie wymagań stanowiących podstawę do przeprowadzania walidacji w różnych instytucjach. Wymagania powinny dotyczyć:*

- metod stosowanych w walidacji – służących weryfikacji efektów uczenia się wymaganych dla kwalifikacji, ale także (o ile to potrzebne) identyfikowaniu i dokumentowaniu efektów uczenia się;*
- osób projektujących i przeprowadzających walidację;*
- sposobu prowadzenia walidacji oraz warunków organizacyjnych i materialnych, niezbędnych do prawidłowego prowadzenia walidacji.*

*Wymagania dotyczące walidacji mogą być wskazane dla pojedynczych zestawów efektów uczenia się lub dla całej kwalifikacji.*

*Wymagania mogą być uzupełnione o dodatkowe wskazówki dla instytucji oraz osób projektujących i przeprowadzających walidację, a także dla osób ubiegających się o uzyskanie kwalifikacji.*

**Propozycja odniesienia do poziomu sektorowych ram kwalifikacji (o ile dotyczy)**

*Jeśli ustanowiono w danym sektorze lub branży Sektorową Ramę Kwalifikacji, to wypełnienie tego pola jest obowiązkowe (art. 15 ust. 1 pkt 4). Proszę podać propozycję odniesienia do poziomu odpowiednich Sektorowych Ram Kwalifikacji, jeśli są one włączone do ZSK.*



### Syntetyczna charakterystyka efektów uczenia się

*Pole obowiązkowe (art. 15 ust. 1 pkt 3 oraz art. 9 ust. 1 pkt 1 lit. a). Zwięzła, ogólna charakterystyka wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych poprzez określenie działań, do których podjęcia będzie przygotowana osoba posiadająca daną kwalifikację.*

*Syntetyczna charakterystyka efektów uczenia się powinna nawiązywać do charakterystyki odpowiedniego poziomu PRK, w szczególności odpowiadać na pytania o przygotowanie osoby posiadającej kwalifikację do samodzielnego działania w warunkach mniej lub bardziej przewidywalnych, wykonywania działania o różnym poziomie złożoności, podejmowania określonych ról w grupie, ponoszenia odpowiedzialności za jakość i skutki działań (własnych lub kierowanego zespołu).*

### Wyodrębnione zestawy efektów uczenia się

*Wykaz zestawów efektów uczenia się wymaganych dla kwalifikacji, zawierający: numer porządkowy (1, 2, ...), nazwy zestawów, orientacyjne odniesienie każdego zestawu do poziomu PRK oraz orientacyjny nakład pracy potrzebny do osiągnięcia efektów uczenia w każdym zestawie.*

*Nazwa zestawu powinna:*

- nawiązywać do efektów uczenia się wchodzących w skład danego zestawu lub odpowiadać specyfice wchodzących w jego skład efektów uczenia się,*
- być możliwie krótka,*
- nie zawierać skrótów,*
- gdy jest to możliwe, być oparta na rzeczowniku odczasownikowym, np. „gromadzenie”, „przechowywanie”, „szycie”.*

1.

2.

3.

.....

### Poszczególne efekty uczenia się w zestawach

Zestaw efektów uczenia się to wyodrębniona część efektów uczenia się wymaganych dla danej kwalifikacji. Poszczególne efekty uczenia się powinny być wzajemnie ze sobą powiązane, uzupełniające się oraz przedstawione w sposób uporządkowany (np. od prostych do bardziej złożonych).

Poszczególne efekty uczenia się są opisywane za pomocą: umiejętności (tj. zdolności wykonywania zadań i rozwiązywania problemów) oraz kryteriów weryfikacji, które doprecyzowują ich zakres oraz określają niezbędną wiedzę i kompetencje społeczne.

Poszczególne efekty uczenia się powinny być:

- jednoznaczne – niebudzące wątpliwości, pozwalające na zaplanowanie i przeprowadzenie walidacji, których wyniki będą porównywalne, oraz dające możliwość odniesienia do poziomu PRK,
- realne – możliwe do osiągnięcia przez osoby, dla których dana kwalifikacja jest przewidziana,
- możliwe do zweryfikowania podczas walidacji,
- zrozumiałe dla osób potencjalnie zainteresowanych kwalifikacją.

Podczas opisywania poszczególnych efektów uczenia się korzystne jest stosowanie czasowników operacyjnych (np. „rozdziela”, „uzasadnia”, „montuje”).

Zestaw efektów uczenia się:	01.
Umiejętności	Kryteria weryfikacji

<b>Zestaw efektów uczenia się:</b>	02.
<b>Umiejętności</b>	<b>Kryteria weryfikacji</b>

<b>Wnioskodawca</b>	
<i>Pole obowiązkowe (art. 83 ust. 1 pkt 7). Z listy rozwijanej w formularzu w ZRK należy wybrać podmiot wnioskodawcy.</i>	
<b>Minister właściwy</b>	
<i>Pole obowiązkowe (art. 16 ust. 1). Należy wskazać odpowiedniego ministra, który zdaniem wnioskodawcy jest właściwy do rozpatrzenia wniosku i po włączeniu kwalifikacji do ZSK powinien odpowiadać za kwalifikację.</i>	

**Okres ważności dokumentu potwierdzającego nadanie kwalifikacji i warunki przedłużenia jego ważności**

*Pole obowiązkowe (art. 15 ust. 1 pkt 2 lit. b). W wypadku kwalifikacji nadawanej na czas określony należy wskazać, po jakim czasie konieczne jest odnowienie ważności kwalifikacji oraz określić warunki, jakie muszą być spełnione, aby ważność dokumentu została przedłużona.*

**Nazwa dokumentu potwierdzającego nadanie kwalifikacji**

*Pole obowiązkowe (art. 15 ust. 1 pkt 2 lit. b). Np. dyplom, świadectwo, certyfikat, zaświadczenie.*

**Uprawnienia związane z posiadaniem kwalifikacji**

*Pole obowiązkowe (art. 15 ust. 1 pkt 2 lit. e). Proszę podać, o jakie uprawnienia może się ubiegać osoba po uzyskaniu kwalifikacji. Jeśli z uzyskaniem kwalifikacji nie wiąże się uzyskanie uprawnień, należy wpisać „Nie dotyczy”.*

**Kod dziedziny kształcenia**

*Pole obowiązkowe (art. 15 ust. 1 pkt 7). Kod dziedziny kształcenia, o którym mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 40 ust. 2 ustawy z dnia 29 czerwca 1995 r. o statystyce publicznej (Dz.U. z 2012 r., poz. 591, z późn. zm.).*

**Kod PKD**

*Pole obowiązkowe (art. 15 ust. 1 pkt 7). Kod Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD).*

Kontakt:

**Instytut Badań Edukacyjnych**

ul. Górczewska 8, 01-180 Warszawa

tel. 22 241 71 00

e-mail: [krkbiuro@ibe.edu.pl](mailto:krkbiuro@ibe.edu.pl)

[www.kwalifikacje.edu.pl](http://www.kwalifikacje.edu.pl)

Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

Egzemplarz bezpłatny